

Ankara'da Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde

– M.Nihat Malkoç · 05 Aralık 2010

ANKARA'DA ANADOLU MEDENİYETLERİ MÜZESİ'NDE... M.NİHAT MALKOÇ

24 Kasım Öğretmenler Günü nedeniyle Trabzon'u temsil etmek üzere Ankara'ya gittiğimde 81 ilden 81 öğretmen arkadaşla Ankara'nın önemli yerlerini de gezip görme imkânı da bulduk. Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinin rehberliğinde, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin temin ettiği araçlarla Ankara'nın güzelliklerini temaşa ettik. Bu çerçevede bugün kendine özgü koleksiyonları ile dünyanın sayılı müzeleri arasında yer alan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ni de ziyaret ettik. Müzeye girdiğimizde güler yüzle karşılandık. Müzede görevli rehber arkadaş, ziyaret boyunca müzedeki bütün eserleri bizlere tanıttı. Çok keyifli bir geziydi bu... Müzedeki tarihî eserleri incelerken geçmişe uzun bir yolculuk yaptık. Eserler belli bir kronolojik sıraya göre dizilmişti. Müze binası çok enteresan ve de güzeldi. Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin binası tarihi özellikler taşıyor ve şöyle tanıtılıyor:

"1997 yılında Avrupa'da Yılın Müzesi seçilmek gibi önemli bir başarıya imza atan Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Atpazarı olarak isimlendirilen semtte, Ankara Kalesi'nin dış duvarının güney doğu kıyısında, yeni işlev verilerek düzenlenmiş iki Osmanlı yapısında yer alır. Bu yapılardan biri Mahmut Paşa Bedesteni, diğeri Kurşunlu Han'dır. Bedestenin; Fatih Dönemi baş vezirlerinden Mahmut Paşa tarafından 1464-1471 tarihleri arasında yaptırıldığı tahmin edilmektedir. Kitabesi yoktur. Kaynaklarda Ankara sof kumaşlarının buradan dağıtıldığı yazılıdır. Yapının planı klasik tiptedir. Ortada 10 kubbe ile örtülü dikdörtgen planlı kapalı mekân, karşılıklı yerleştirilen üstü beşik tonozlarla örtülü 102 dükkândan meydana gelen bir arasta ile çevrilmektedir."(www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr)

Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesi ilk açıldığı yıllarda sadece Hitit dönemine ait eserlerin sergilendiği bir müzeydi. Daha sonra müzeye birçok döneme ait eserler daha kazandırılmıştır. Günümüzde söz konusu bu müzede Paleolitik Çağ'dan günümüze kadar yüzlerce eser sergilenmektedir. 'Bugün bu müzede insanlık tarihi sergilenmektedir' dersek sanırım abartmış olmayız. Çünkü bu müze, insanlık tarihini belgelerle ortaya koyuyor.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde Yontma Taş Çağı eserlerinin en güzel örnekleri Güney Anadolu sahillerinde, Antalya civarında yer alan Karain Mağarası buluntularıdır. Burada yaklaşık 10.5 metre kalınlığındaki dolgu malzemesi içinde Yontma Taş Çağı'nın bütün evrelerine ait kültür tabakaları ortaya çıkarılmıştır. Bu tabakalar içerisinde çeşitli taşlardan yapılmış aletler arasında el baltaları, kazıyıcılar, uçlar ele geçmiştir. Kemikten yapılmış aletlerden bızlar, iğneler, süs eşyası gibi kalıntılar da bulunan eserler arasındadır.

Eski Yakınoğu ve Ege'nin en gelişmiş Neolitik Merkezi Konya'nın 52 km. güneydoğusunda, Çumra ilçesinin kuzeyinde yer alan Çatalhöyük'tür. Müzede eserleri sergilenen ikinci önemli Neolitik yerleşme

yeri Burdur'un 25 km. güneybatısındaki Hacılar'dır. Müzede Doğu Anadolu'nun Orta Kalkolitik Çağı, Tilkitepe malzemeleri ile temsil edilmektedir. Müzede Eski Tunç Çağı, Asur Ticaret Kolonileri Çağı, Eski Hitit ve Hitit İmparatorluk Çağı, Frig Krallığı, Geç Hitit Krallığı, Urartu Krallığı, Lidya Dönemi, M.Ö. 1200'lerden Günümüze Anadolu Uygarlıkları, Çağlar Boyu Ankara" boy göstermektedir.

Müzeler insanları geçmiş zamana götürür. Aslında tarih ve medeniyet dersleri müzelerde verilmelidir. Böyle olsa öğretilenler çok daha kalıcı olur. Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde "Roma Dönemi Bronz Boğa Heykelciği, , Hattuşa'da çıkarılan bronz tablet, Horoztepe'de çıkarılan bronz heykel, Roma imparatoru Traianus, İki başlı Tanrıça Figürü, Urartulu bir savaşçının kemeri, Bir Roma tanrıça heykeli başı, Kadın formunda içecek kabı, Bronz heykel, Hitit Güneş Kursu, Bronz Geyik Heykeli" gibi eserler özellikle dikkatimi çekti.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde zaman sanki donmuş gibidir. Bu müzeyi herkesin gezmesi gerekir. İyi ki Avrupa'yla boy ölçüşebilecek böyle müzelerimiz var. Gelin bu tarihî zenginliğimizi önce çocuklarımıza, sonra da ülkemizi ziyaret eden yabancılara hakkıyla anlatalım. Bize müzeyi gezme imkânını sağlayanlara yürek dolusu şükranlarımızı sunuyorum.